

Tato odborná konference je věnována památce nedávno zesnulého profesora Jana Čermáka, který svou vědeckou prací významně přispěl k detailnímu poznání vodního provozu dřevin, jakož i nezastupitelné úlohy dřevinné vegetace v kontextu hydrologického režimu krajiny. Neopomínal připomínat, že les je prvotní částí transportně-kondenzačního mechanismu, který je schopen docílit přesunu vlhkého vzduchu (a srážek) z oceánu dovnitř kontinentu (a nikoli naopak).

prof. Ing. Jan Čermák, CSc.

23. 7. 1938 – 23. 12. 2021

Mimořádně talentovaný a pracovitý vědec, který celý profesní život působil na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy univerzity v Brně v oboru ekofyziologie lesních dřevin. Dosáhl světového věhlasu v oblasti vývoje nových metod a technických postupů pro měření transpirace a transpiračního proudu a dalších ekofyziologických vlastností u jednotlivých stromů a přepočty dat mezi skupinami pokusných stromů, porosty a povodím. Dále se věnoval dendronické instrumentální analýze architektury stromů, vývoji a aplikaci nových technik pro studium korun, distribuce listoví a kořenových systémů u velkých stromů, hodnocení strukturální bilance a stupně přežívání stromů za nepříznivých podmínek.

Ve výše zmíněných oborech byl průkopníkem využívání zcela nových metod a přístupů, a proto jsou výsledky jeho práce vysoce citované. Z několika stovek publikovaných originálních vědeckých článků, konferenčních příspěvků, kapitol v knihách a závěrečných výzkumných zpráv je 139 publikací vedených v celosvětové vědecké databázi Web of Science. Tyto excelentní články doposud dosáhly přes 5 500 citací, přičemž 15 z nich bylo citováno více než 100×! Zcela mimořádný citační ohlas jeho vědeckých článků potvrzuje Hirschův index, který se zatím zastavil na hodnotě 44, čímž se profesor Jan Čermák řadí k nejcitovanějším vědcům nejen Mendelovy univerzity v Brně, ale i celé České republiky.

Ocenění výsledků jeho vědecké práce se mu dostalo také ve formě členství v mezinárodních i národních institucích, působil například jako místopředseda Whole Plant Physiology Group, IUFRO, člen národního komitétu Akademie věd ČR pro Geosféru-Biosféru a dále jako člen redakční rady prestižního časopisu Tree Physiology. Přednášel na řadě českých univerzit, jakož i na přibližně 50 univerzitách v zahraničí, a to včetně Oxfordu či Harvardu. Byl zapojen do mnoha mezinárodních projektů a žádaným recenzentem více než 60 vědeckých žurnálů, oponentem 35 dizertací či habilitací, byl i školitelem 20 českých diplomantů a doktorandů a 30 zahraničních doktorandů.

Nesčetné zahraniční pracovní a studijní cesty ho zavedly na pět kontinentů, kde získával poznatky o dřevinách a jejich ekosystémech, podklady pro vědecké publikace a přednášky a taktéž nové spolupracovníky a přátele.